

De Økonomiske Råd

Formandskabet

PRESSEMEDDELELSE FRA FORMANDSKABET FOR DE ØKONOMISKE RÅD **KLAUSULERET TIL DEN 30. MAJ 2023 KLOKKEN 12.00**

Forårets *vismandsrapport* (De Økonomiske Råds formandskabs diskussionsoplæg til mødet i Det Økonomiske Råd) indeholder fire kapitler:

- Aktuel økonomisk politik
- Konjunktur og offentlige finanser
- Velstand og velfærd
- Virkninger af selskabsskat

Konjunkturudsigterne og finanspolitikken

Dansk økonomi har udviklet sig mere gunstig end ventet siden efteråret 2022. Beskæftigelsen er i dag højere end nogensinde, og selvom der fortsat ventes at være udsigt til en afmatning, skønnes faldet i beskæftigelsen nu at blive mindre end vurderet i efteråret, da energipriserne var på et historisk højt niveau. Den ventede afmatning kan bl.a. tilskrives et forsinket gennemslag af gennemførte rentestigninger samt konjunkturnormalisering.

I lyset af en høj inflation, der i stigende grad har bund i indenlandske faktorer, en beskæftigelse, der aktuelt vurderes at ligge mere end 3 pct. over det strukturelle niveau, og en udsigt til en mere moderat normalisering af situationen på arbejdsmarkedet, vurderer formandskabet, at finanspolitikken ikke bør være efterspørgselsdrivende frem mod 2025.

Overvismand, Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Vi er som mange andre overraskede over, hvordan beskæftigelsen trods inflation og højere renter fortsætter med at stige. Et markant fald i energipriserne og en meget positiv udvikling i eksporten gør, at det er gået bedre end frygtet, og som det ser ud nu, vil afmatningen derfor blive mere afdæmpet, end vi vurderede i efteråret.”

“Med de nuværende udsigter, vurderer vi, at finanspolitikken næste år bør tilrettelægges, så den ikke øger kapacitetspresset på dansk økonomi.”

Ulighed i velfærd mindre på tværs af Danmark end ulighed i indkomst

BNP (eller indkomst) bruges ofte til at sammenligne lande eller regioner. Det er uproblematisk, hvis målet blot er at studere velstandsforskelle. Men som indikator for befolkningens velfærd er BNP utilstrækkelig. Den såkaldte Stiglitz-Sen-Fitoussi-kommission, der blev nedsat af den daværende franske regering i 2008, anbefalede således at udvikle bedre mål for velfærd der tager hensyn til mere end blot velstand. Det har efterfølgende skabt en bredere bevågenhed omkring udfordringerne med måling af velstand og velfærd og motiveret ny forskning på området.

I rapporten undersøges en velfærdsindikator, der sidenhen er blevet foreslået i forskningslitteraturen. Indikatoren søger at måle forventet livsløbsvelfærd ved at fødes et bestemt land eller region og lægger til grund, at man får velfærd af forbrug (privat som offentlig) og fritid gennem hele ens forventede livslængde. Det sidste betyder, at længere forventet livslængde antages at øge velfærden.

Desuden lægges til grund, at vi borgere ikke bryder os om usikkerhed. Da usikkerheden på det forbrug og fritidsomfang, man kan forvente sig ved at blive født i et bestemt land, bliver mindre, jo mere lige fordelingen er, indebærer det, at forbrugs- og fritidslighed øger den forventede livsløbsvelfærd.

Beregningerne i rapporten viser, at der på tværs af lande er høj korrelation mellem velstand, målt ved BNP per indbygger, og velfærdsindikatoren. Men sammenhængen er ikke en-til-en. Eksempelvis har USA et BNP pr. indbygger, der er mere end 10 pct. højere end Danmark, men målt på velfærdsindikatoren er velfærden i Danmark næsten 8 pct. højere end i USA. De ting, der trækker ned for USA er både kortere forventet levetid, mindre fritid såvel som større ulighed.

Tilsvarende beregninger på tværs af danske regioner afslører lignende forskelle. Eksempelvis er den gennemsnitlige disponible indkomst i Hovedstadsregionen omkring 15 pct. højere end i Østjylland. Målt på forventet livsløbsvelfærd er det imidlertid en (lille) fordel at blive født i Østjylland, hvilket bl.a. skyldes kortere forventet levetid for de, der fødes i Hovedstadsregionen. Kapitlet påviser også, at selvom de relative indkomstforskelle mellem landsdelene er øget siden finanskrisen, har uligheden i velfærdsindikatoren været stabil.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Velfærd og velstand er ikke det samme, hvilket vores analyser illustrerer. Hvis velfærdsforskelle kan siges at afhænge af forskelle i fritid, forventet levetid, privat og offentlig forbrug samt livsløbsusikkerhed, er de geografiske forskelle i Danmark væsentligt mindre end, hvis man blot sammenligner gennemsnitsindkomst.”

“Hvis vores analyser tages for pålydende, er gennemsnitsindkomsten eksempelvis højere i Hovedstadsregionen end Vestjylland, men den målte velfærd er lavere, hvilket bl.a. skyldes et kortere forventet levetid for de, der fødes i Hovedstadsregionen.”

“Uligheden i indkomsten på tværs af landsdele har været stigende siden 2008, men i samme periode er uligheden i det undersøgte velfærdsmål ikke steget.”

Eftersyn af ministeriernes regneprincipper for selskabsskat peger på behov for ændringer

Formandskabet vurderer overordnet set, at ministerierne indregner de rigtige adfærdsvirkninger af ændringer i selskabsskatten. Det er således formandskabets vurdering, at der er grundlag for at regne med positive selvfinansieringsgrader samt at indregne positive virkninger på investeringer, arbejdsudbud og BNP.

Formandskabets gennemgang af ministeriernes regneprincipperne leder dog frem til en række konkrete anbefalinger om at justere regnereglerne. Følges formandskabets anbefalinger vil selvfinansieringsgraden blive reduceret, og samtidig vil selskabsskatten ændre karakter fra være en fordelingsmæssig neutral skat til at være progressiv. Formandskabet anbefaler også, at ministerierne opdaterer og samler dokumentationen for beregningerne af ændringer i selskabsskatten.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Ændringer i selskabsskatten indgår ofte i diskussioner om skatteændringer, og det er derfor vigtigt, at beslutningsgrundlaget afspejler den nyeste viden på området. Vores gennemgang peger på, at det ikke gælder på alle områder.”

“ Vi vurderer, at de nuværende principper overvurderer selvfinansieringsgraden ved reduktioner af selskabsskatten og undervurderer effekten på indkomstuligheden. På den baggrund anbefaler vi nogle konkrete justeringer af ministeriernes regneprincipper for selskabsskatten.”

”Det er svært få et samlet overblik over ministeriernes regneprincipper. I forlængelse af tidligere anbefalinger opfordrer vi derfor ministerierne til at offentliggøre en samlet, opdateret dokumentation af principperne for ændringer i selskabsskatten.”

Vismandsrapporten, *Dansk Økonomi, forår 2023*, er udarbejdet forud for mødet i Det Økonomiske Råd, den 30. maj. Vurderinger og anbefalinger i rapporten og i denne pressemeddelelse er alene formandskabets.

De Økonomiske Råds formandskab består af: Carl-Johan Dalgaard, Nabanita Datta Gupta, Lars Gårn Hansen samt Jakob Roland Munch.

Rapporten og denne pressemeddelelse er klausuleret til tirsdag den 30. maj kl. 12.00. Der indkaldes til pressemøde om rapporten:

**Pressemøde i Eigtveds Pakhus
Tirsdag den 30. maj kl. 12.30**

Yderligere oplysninger:

John Smidt, Direktør for De Økonomiske Råds sekretariat
Telefon: +45 6185 2041, Mail: jsm@dors.dk